

Rynek owoców i warzyw 2020

Tadeusz Plichta
t.plichta@podr.pl

Rynek warzyw

W minionym roku siewy warzyw gruntowych w niektórych rejonach kraju (dotyczy to także woj. pomorskiego) rozpoczęły się później niż w roku poprzednim. Przyczyną tego były niskie temperatury oraz nadmierne przesuszenie wierzchniej warstwy gleby. Wschody były również utrudnione i nierównomierne. Deficyt wody w glebie nie sprzyjał także początkowej wegetacji warzyw gruntowych. Brak opadów w kwietniu oraz w maju pogorszył ten stan, a panujące chłody ograniczyły wzrost roślin. Warunki wilgotnościowe poprawiły się dopiero w maju, ale panujące wtedy chłody ograniczyły wzrost roślin. W miesiącu tym m.in. na obszarze województwa pomorskiego wystąpiły również przymrozki. Ta sytuacja spowodowała konieczność ponownych nasadzeń warzyw ciepłolubnych. W czerwcu opady przyczyniły się do przyrostów masy biologicznej warzyw, zwłaszcza kapustnych, a wegetację tych warzyw poprawiły jeszcze dalsze opady deszczu, jakie wystąpiły w pierwszej dekadzie lipca.

Łączną produkcję warzyw gruntowych (wczesnych i późniejszych) szacuje się w kraju na około 4,1 mln ton, tj. o blisko 6% więcej w porównaniu do roku ubiegłego. Biorąc pod uwagę wszystkie czynniki, nastąpiło zwiększenie produkcji wszystkich podstawowych gatunków warzyw gruntowych, w stosunku do poprzedniego sezonu, z wyjątkiem pomidorów gruntowych. Częste opady deszczu w kolejnych miesiącach roku i zmiana pogody sprzyjały wzrostowi roślin.

Roczne zbiory kapusty ocenia się na 0,9 mln ton, kalafiorów na nieco ponad 200 tys. ton. Produkcja cebuli,

według danych GUS, powinna osiągnąć poziom ok. 580 tys. ton. Zbiory marchwi szacuje się na ponad 700 tys. ton, natomiast buraków ćwikłowych na 270 tys. ton. Zbiory pomidorów szacuje się na ok. 270 ton. Łączna produkcja pozostałych gatunków warzyw szacowana jest na ok. 900 tys. ton.

Rynek owoców

W minionym sezonie większość gatunków drzew i krzewów owocowych plonowała wyżej. Ubiegłoroczne zbiory owoców są oceniane obecnie na niespełna 4,2 mln ton, tj. ok. 6% produkcji więcej niż w roku poprzednim. Chociaż zima 2019/2020 na ogół była łagodna i w większości nie spowodowała większych strat w uprawach sadowniczych, to wiosenne przymrozki występujące w czasie kwitnienia i zawiązywania owoców oraz przedłużająca się susza znacznie ograniczyły plonowanie na wielu plantacjach drzew i krzewów owocowych. Fale przymrozków, które wystąpiły w drugiej połowie kwietnia i w pierwszej połowie maja w wielu sadach spowodowały uszko-

dzenia kwiatów i zawiązków. Z kolei na skutek braku dostatecznej ilości wilgotności w glebie, odnotowano wyjątkowo duży opad zawiązków.

Rosnący wciąż potencjał produkcyjny polskich sadów, zwłaszcza jabłoniowych, pozwala na oszacowanie produkcji owoców drzew na poziomie o 5% wyższym od ubiegłorocznej, chociaż nie wszystkie plantacje owocowały lepiej. Skala uszkodzeń, w związku z wystąpieniem przymrozków oraz strat spowodowanych niedoborem wilgotności w glebie, była zależna od gatunku, odmiany, klasy gleby, położenia plantacji oraz stosowanych zabiegów w danym regionie kraju. Ta sytuacja dotyczyła również województwa pomorskiego, gdzie ww. zjawiska też miały miejsce.

Zbiory z sadów jabłoniowych zostały oszacowane na ok. 3,3 mln ton. W porównaniu do roku ubiegłego jest to o ok. 6% więcej. Zwyżka ta to prawdopodobnie efekt sadzenia nowych, bardziej plennych odmian oraz stosowania nawadniania na coraz większej powierzchni sadów.

Produkcję gruszek w sadach szacuje się obecnie na ok. 69 tys. ton, tj. na poziomie o około 2% wyższym

niż w roku ubiegłym. Zbiory śliwek na obecnym etapie ocenia się na ponad 90 tys. ton, tj. ok. 5% mniej niż w roku ubiegłym.

Produkcja wiśni osiągnęła ponad 150 tys. ton. Jest to poziom nieco niższy, aniżeli w roku poprzednim. Zbiory czereśni w roku poprzednim oceniono na ok. 42 tys. ton, co jest wielkością aż o ok. 55 tys. ton mniejszą od produkcji ubiegłorocznej.

Przewiduje się, że łączne zbiory z pozostałych gatunków drzew owocowych (brzoskwinie, morele i orzechów włoskich) są także niższe o ok. 4% od produkcji w 2019 roku. Szacuje się je na ok. 16 tys. ton.

Produkcję owoców z krzewów owocowych na plantacjach jagodowych ocenia się na ponad 0,5 mln ton, tj. o blisko 10% więcej niż w roku poprzednim. Na plonowanie porzeczek czarnych oraz truskawek nie-

korzystny wpływ miały uszkodzenia przyrostów oraz brak dostatecznej ilości wilgotności w glebie podczas kwitnienia i zawiązywania owoców. Największy spadek produkcji odnotowano na plantacjach truskawek gruntowych (wystąpienie szarej pleśni i skrócenie zbiorów z powodu upałów) oraz w winoroślach. Mali-ny w ubiegłym sezonie zdecydowanie lepiej przetrzymały, jednak nie wszystkie odmiany. Obecnie szacuje się, że w ubiegłym sezonie zebrano 122 tys. ton tych owoców, tj. o ok. 60% więcej niż w roku 2019. Należy zaznaczyć, że powierzchnia uprawy tej rośliny zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o ok. 10%.

Produkcję porzeczek ogółem (czarnej i kolorowej łącznie) oszacowano na nieco ponad 130 tys. ton, tj. na poziomie o ok. 5% wyższym od produkcji w roku poprzednim. Zbiory

porzeczek czarnej zostały ocenione na ponad 93 tys. ton (tj. o ok. 2% więcej niż w roku 2019), natomiast zbiory porzeczek kolorowych szacuje się na poziomie ponad 30 tys. ton, tj. ok. 15% więcej niż zbiory w 2019 roku.

Produkcję truskawek w roku minionym (łącznie z produkcją w ogrodach przydomowych) oszacowano na poziomie 160 tys. ton, tj. o ok. 9% mniej niż zbiory ubiegłoroczne, przy czym zbiór owoców tego gatunku był skrócony ze względu na ciągłe opady deszczu oraz porażenie plantacji szarą pleśnią. Na niektórych plantacjach, zwłaszcza wczesnych odmian, ujemny wpływ na wielkość plonowania i zbiory truskawek miały także wiosenne przymrozki.

Plonowanie agrestu było na ogół dobre, a zbiory agrestu ocenia się na ponad 10 tys. ton, tj. więcej w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 9%.

Produkcja pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych została oszacowana na ok. 99 tys. ton, tj. o ponad 12% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim, przede wszystkim z uwagi na znaczny wzrost powierzchni uprawy borówki wysokiej, której zbiory były o ok. 18% większe niż w poprzednim sezonie. To wynik lepszego plonowania dużych arealów młodych plantacji, które weszły właśnie w okres pełnego plonowania. Wszystkie gatunki z tej grupy (z wyjątkiem winorośli) plonowały lepiej niż w poprzednim roku.

Opracowano na podstawie dostępnych materiałów GUS

